

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 41

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 17 ianuarie 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 643 din 7 noiembrie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 alin. (1) și (2) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții	2–6
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
13. — Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale pentru modificarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 1.343/2018 privind aprobarea valorii tarifului datorat pentru scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a terenurilor aflate în extravilan, precum și pentru introducerea terenurilor agricole în intravilan	7
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 74 din 18 noiembrie 2024 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	8–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 643

din 7 noiembrie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 alin. (1) și (2) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent-șef

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 alin. (2) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, excepție ridicată din oficiu de Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 12.299/3/2021/a1, care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.122D/2022.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 9 iulie 2024, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când, în temeiul prevederilor art. 57 și ale art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, pentru o mai bună studiere a problemelor ce au format obiectul dezbaterii, Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 17 septembrie 2024, când, având în vedere imposibilitatea constituirii legale a completului de judecată, în temeiul art. 57 și al art. 58 alin. (1) din aceeași lege, a amânat pronunțarea pentru data de 15 octombrie 2024 și apoi, din același motiv, pentru data de 7 noiembrie 2024, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 7 martie 2022, pronunțată în Dosarul nr. 12.299/3/2021/a1, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat din oficiu Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 12 alin. (2) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții**. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată din oficiu de instanța judecătorească într-o cauză având ca obiect soluționarea unui recurs formulat împotriva unei încheieri prin care Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal a respins cererea de suspendare a actului administrativ reprezentat de o autorizație de construire, cerere formulată de prefectul municipiului București în cadrul unui litigiu având ca obiect anularea și suspendarea aceluiași act administrativ.

4. În **motivarea excepției de neconstituționalitate**, instanța de judecată arată, în esență, că dispozițiile art. 12 alin. (2) din Legea nr. 50/1991 creează posibilitatea înlăturării suspendării de drept a actului administrativ atacat de prefect pe calea

contenciosului administrativ, ceea ce contravine prevederilor art. 123 alin. (5) din Constituție.

5. Conținutul normativ al art. 12 alin. (2) din legea atacată trebuie interpretat în raport cu cel cuprins în alin. (1) al aceluiași articol, text care a suferit succesiv mai multe modificări legislative și care, în forma aplicabilă în speță, în prezent în vigoare, prevede că prefectul este singurul titular al acțiunii în anularea autorizației de construire. Prin urmare, instanța de judecată observă, pe lângă o posibilă problemă de neconstituționalitate a alin. (1) al art. 12, din perspectiva unei interpretări în sensul acordării dreptului la acțiunea în anulare a unei autorizații de construire doar prefectului, și nu oricărei persoane care pretinde încălcarea unui drept sau a unui interes legitim, așa cum prevede Constituția, că soluția normativă cuprinsă în art. 12 alin. (2) din Legea nr. 50/1991, care instituie posibilitatea prefectului de a solicita, concomitent cu introducerea acțiunii în anularea autorizației de construire sau desființare, și suspendarea acestui act administrativ și oprirea executării lucrărilor, până la soluționarea pe fond a cauzei, apare ca neconstituțională în măsura în care aceasta vizează situația acțiunii în anulare promovate de prefect. Aceasta este, de altfel, și ipoteza aplicabilă în speță, în care prefectul a formulat o acțiune în anulare a unei autorizații de construire, iar instanța de fond a respins cererea sa de suspendare ca neîntemeiată.

6. Or, normele art. 123 alin. (5) din Constituție prevăd o suspendare de drept în cazul acțiunii formulate de prefect, necondiționată de opțiunea în acest sens a prefectului ori de opinia instanței investite cu cererea de suspendare.

7. Se conchide că, raportat la forma actuală a alin. (1) al art. 12 din Legea nr. 50/1991, prevederile alin. (2) al aceluiași articol intră în conflict cu art. 123 alin. (5) din Legea fundamentală, întrucât creează o derogare de la aceste norme constituționale. Astfel, în funcție de opțiunea prefectului, actul administrativ contestat ar putea să nu fie suspendat, fie pentru că prefectul alege să nu solicite suspendarea, fie ca urmare a faptului că, deși prefectul solicită suspendarea, aceasta poate fi respinsă dacă instanța apreciază că motivele invocate sunt neîntemeiate. Instanța de judecată autoare a excepției de neconstituționalitate are în vedere că acțiunea prefectului este una în contencios obiectiv, și nu subiectiv, astfel că acesta nu ar putea fi supus obligației de a dovedi îndeplinirea cumulativă a condițiilor prevăzute de art. 14 din Legea nr. 554/2004 pentru suspendarea actului administrativ și, în concret, a celei privind prevenirea unei pagube iminente. Din această perspectivă, dacă analiza cererii prefectului s-ar face în condițiile dreptului comun, instanța ar putea respinge cererea de suspendare a actului contestat, o asemenea soluție fiind însă contrară art. 123 alin. (5) din Constituție.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. În acest sens invocă prevederile art. 123 alin. (5) din Constituție, care, stabilind în privința prefectului instituția tutelei administrative, îi conferă acestuia dreptul să atace în contencios administrativ un act al consiliului județean, al celui local sau al primarului, atunci când consideră că actul este ilegal, Legea fundamentală atribuind acțiunii sale efectul suspendării de drept a actului atacat. De asemenea, este amintit principiul constituțional consacrat de art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, care, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, stabilește în sarcina tuturor subiectelor de drept, inclusiv a autorității legiuitoare, obligația generală de respectare a legilor și a supremației Constituției în activitatea de legiferare, această obligație incluzând și asigurarea calității legislației (deciziile nr. 232 și nr. 234 din 5 iulie 2001 și nr. 53 din 25 ianuarie 2011).

10. În ceea ce privește dinamica legislativă a dispozițiilor art. 12 din Legea nr. 50/1991, se observă că acestea au făcut obiectul unor modificări legislative succesive. Dacă textul alin. (2) al art. 12 a păstrat până în prezent forma rezultată ca urmare a modificărilor operate prin Legea nr. 119/2005 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 122/2004 pentru modificarea art. 4 din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, alin. (1) a reglementat diverse soluții legislative, care au variat de la recunoașterea dreptului oricărei persoane vătămate de a sesiza instanța de judecată în vederea anulării/suspendării autorizațiilor de construire/desființare a executării lucrărilor de construcții la recunoașterea acestui drept numai prefectului.

11. Inițial, textele cuprinse în alin. (1) și (2) ale art. 12 din Legea nr. 50/1991 se corelau într-o formă sau alta, cauza de suspendare facultativă prevăzută de alin. (2) fiind aplicabilă în ipotezele în care acțiunea în anulare era introdusă de orice persoană care justifică încălcarea unui drept sau a unui interes legitim, iar în cazul în care titularul acțiunii era prefectul era incidentă cauza de suspendare de drept prevăzută de art. 123 alin. (5) din Constituție și de art. 3 alin. (3) din Legea nr. 554/2004. Ulterior, ca urmare a modificării intervenite prin Legea nr. 7/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții și pentru modificarea și completarea Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, textul alin. (1) al art. 12 a limitat sfera titularilor dreptului la acțiune, consacrand doar un caz de contencios administrativ obiectiv, fiind aplicabilă așadar interpretarea conform căreia în cazul introducerii unei acțiuni de către prefect ce are ca obiect anularea autorizației de construire/demolare este incident un caz de suspendare facultativă și nu intervine suspendarea de drept dispusă de prevederile constituționale mai sus menționate.

12. Prin urmare, Guvernul apreciază că soluția legislativă conservată de art. 12 alin. (2) din Legea nr. 50/1991 contravine flagrant prevederilor art. 123 alin. (5) din Constituție.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 12 alin. (2) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 933 din 13 octombrie 2004, astfel cum au fost modificate prin pct. 9 al art. unic din Legea nr. 119/2005 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 122/2004 pentru modificarea art. 4 din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 412 din 16 mai 2005. Textul de lege criticat are următorul conținut normativ: „(2) O dată cu introducerea acțiunii se pot solicita instanței judecătorești suspendarea autorizației de construire sau desființare și oprirea executării lucrărilor, până la soluționarea pe fond a cauzei.”

16. Normele constituționale invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate sunt cele ale art. 123 alin. (5), potrivit cărora „Prefectul poate ataca, în fața instanței de contencios administrativ, un act al consiliului județean, al celui local sau al primarului, în cazul în care consideră actul ilegal. Actul atacat este suspendat de drept.”

17. Examinând criticile de neconstituționalitate formulate, Curtea reține că dispozițiile art. 123 din Legea fundamentală, privind instituția prefectului, stabilesc, la alin. (2), rolul prefectului de reprezentant al Guvernului pe plan local și de conducător al serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale în unitățile administrativ-teritoriale. În calitatea sa de exponent al puterii executive (Guvernul) în plan local, prefectul, potrivit alin. (5) al art. 123 din Constituție, poate ataca, în fața instanței de contencios administrativ, un act al consiliului județean, al celui local sau al primarului, în cazul în care consideră actul ilegal. Teza finală a art. 123 alin. (5) consacră în mod expres efectul de suspendare de drept a actului administrativ pe care prefectul, în virtutea dreptului său de tutelă administrativă, îl atacă în fața instanței de contencios administrativ. Rațiunea constituantului de reglementare expresă în corpul Constituției a instituției suspendării de drept a actului administrativ atacat de prefect rezidă în ocrotirea interesului prioritar, de ordine publică, constând în evitarea producerii unor consecințe grave sau chiar insurmontabile asupra drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor, privite atât la nivel social, comunitar sau local, cât și la nivel individual, consecințe generate de executarea respectivului act administrativ. Legiuitorul constituant a configurat dreptul de tutelă administrativă ca prerogativă a prefectului, oferindu-i acestuia, în virtutea rolului său constituțional de veghere asupra respectării legii în activitatea administrativă a autorităților publice locale, o marjă proprie de apreciere cu privire la formularea acțiunii în anulare împotriva unor acte administrative ale autorităților publice locale, însă dacă le consideră ilegale, efectul juridic imediat prevăzut expres de Constituție este cel de suspendare de drept. Prin urmare, facultativă este doar introducerea acțiunii în anulare de către prefect, iar demersul judiciar astfel inițiat generează automat, chiar în temeiul art. 123 alin. (5) teza finală din Constituție, un efect suspensiv de drept asupra executării actului administrativ atacat de prefect (a se vedea jurisprudența în materie a Curții Constituționale, de exemplu Decizia nr. 137 din 7 decembrie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 23 din 2 februarie 1995, sau Decizia nr. 1.353 din 10 decembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 884 din 29 decembrie 2008).

18. Dispozițiile art. 12 alin. (2) din Legea nr. 50/1991 stabilesc posibilitatea prefectului de a solicita instanței judecătorești, odată cu introducerea acțiunii în anulare, și suspendarea

autorizației de construire sau desființare și oprirea executării lucrărilor, până la soluționarea pe fond a cauzei.

19. Referitor la regimul juridic aplicabil autorizației de construire sau de desființare a lucrărilor de construcții, Curtea observă că, potrivit art. 2 alin. (1) din Legea nr. 50/1991, autorizația de construire constituie *„actul final de autoritate al administrației publice locale pe baza căruia este permisă executarea lucrărilor de construcții corespunzător măsurilor prevăzute de lege referitoare la amplasarea, conceperea, realizarea, exploatarea și postutilizarea construcțiilor”*.

20. În ceea ce privește autoritatea publică emitentă a acestui act administrativ, art. 4 din Legea nr. 50/1991 stabilește că autorizațiile de construire se emit de *președinții consiliilor județene* și de *primarii unităților administrativ-teritoriale*, după caz, în funcție de categoriile de lucrări ce urmează să fie executate, astfel cum sunt stabilite la art. 3 din lege.

21. Având în vedere că art. 1 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 consacră principiul potrivit căruia executarea lucrărilor de construcții este permisă numai pe baza unei autorizații de construire sau de desființare, rezultă că celor două tipuri de autorizații li se aplică același regim juridic, astfel că emitenții autorizației de construire și ai autorizației de desființare sunt aceleași subiecte de drept.

22. Cu privire la sfera actelor asupra cărora prefectul are drept de tutelă administrativă în virtutea art. 123 alin. (5) din Constituție, Curtea consideră că este necesară o anumită distincție, plecând de la emitentul actului administrativ atacat, respectiv dacă acesta este primarul sau președintele consiliului județean, așa cum dispune art. 4 din Legea nr. 50/1991 în privința autorizației de construire sau de desființare a lucrărilor de construcții.

23. Astfel, cu privire la primar, acesta este menționat expres în cuprinsul art. 123 alin. (5) din Constituție, în calitate de emitent al unui act administrativ ce poate fi atacat de prefect. Textul constituțional nu îl menționează însă expres și pe președintele consiliului județean în aceeași calitate, deși, așa cum Curtea a arătat mai sus, acesta emite, în exercitarea atribuțiilor sale, o serie de acte administrative, iar o autorizație de construire/desființare poate fi emisă atât de primar, cât și de președintele consiliului județean, după caz. Actele emise, în general, de președintele consiliului județean nu se numără printre cele enumerate expres în cuprinsul norme fundamentale invocate, aceasta utilizând *lato sensu* expresia *un act al consiliului județean, al celui local sau al primarului*. Prin urmare, Curtea apreciază că, de principiu, actele administrative emise de președintele consiliului județean se încadrează în categoria actelor consiliului județean și nu pot fi sustrate de la controlul de legalitate exercitat prin acțiunea declanșată de prefect în virtutea dreptului său constituțional de tutelă administrativă.

24. În acest sens este relevantă jurisprudența în materie a Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 1.353 din 10 decembrie 2008, precitată, prin care instanța constituțională a statuat că dreptul de tutelă administrativă al prefectului se referă la controlul asupra actelor administrative ale autorităților publice locale, întrucât acestea sunt emise în regim de putere publică, iar prefectul este, așa cum prevede art. 1 alin. (3) din Legea nr. 340/2004 privind prefectul și instituția prefectului (în prezent abrogată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 5 iulie 2019), *„garantul respectării legii și a ordinii publice la nivel local”*. În raționamentul său, Curtea a mai arătat că textul art. 123 alin. (5) din Constituție trebuie raportat și la dispozițiile art. 126 alin. (6) din aceasta, care prevăd că instanțele judecătorești exercită, pe calea contenciosului administrativ, controlul judecătoresc al actelor

administrative ale autorităților publice, cu excepția celor care privesc raporturile cu Parlamentul, precum și a actelor de comandament cu caracter militar, fără ca actele administrative emise de președintele consiliului județean să fie incluse în această enumerare de strictă interpretare.

25. În plus, Curtea reține, în același sens, că dreptul constituțional al prefectului de tutelă administrativă este preluat și detaliat în prezent la nivel infraconstituțional prin dispozițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 (art. 3) și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ [art. 249 alin. (4), art. 252 alin. (1) lit. c) și art. 255], texte care prevăd, în esență, obligația prefectului de a asigura verificarea legalității actelor administrative ale autorităților administrației publice locale, sens în care stabilesc prerogativa acestuia de a ataca în fața instanței de contencios administrativ actele pe care le consideră ilegale și sunt emise de aceste entități publice.

26. Natura juridică de act administrativ emis de o autoritate a administrației publice locale pe care o au autorizațiile de construire sau de desființare a lucrărilor de construcții rezultă din interpretarea sistematică a dispozițiilor incidente din cuprinsul celor două acte normative mai sus menționate. Astfel, coroborând (i) definițiile legale consacrate termenilor de autoritate publică în art. 2 alin. (1) lit. b), c) și f) din Legea nr. 554/2004 *„orice organ de stat sau al unităților administrativ-teritoriale care acționează, în regim de putere publică, pentru satisfacerea unui interes legitim public (...)”*, act administrativ *„actul unilateral cu caracter individual sau normativ emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, care dă naștere, modifică sau stinge raporturi juridice”* și contencios administrativ *„activitatea de soluționare de către instanțele de contencios administrativ competente potrivit legii organice a litigiilor în care cel puțin una dintre părți este o autoritate publică, iar conflictul s-a născut fie din emiterea sau încheierea, după caz, a unui act administrativ, în sensul prezentei legi, fie din nesoluționarea în termenul legal ori din refuzul nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim”* cu (ii) dispoziții din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 care stabilesc semnificația noțiunilor specifice dreptului administrativ (art. 5 — administrația publică, administrația publică locală, aleșii locali, autoritate publică, autoritatea administrației publice, autoritățile deliberative și executive la nivelul unităților administrativ-teritoriale etc.), precum și (iii) regimul juridic al autorităților administrației publice locale, printre acestea fiind reglementat și statutul președintelui consiliului județean în calitate de autoritate executivă la nivelul județului, aleasă și care conduce consiliul județean (art. 3, art. 107, art. 170 și capitolul VII: *Președintele și vicepreședinții consiliului județean*), dispoziții care se subsumează normelor constituționale ale art. 122 alin. (2), potrivit cărora *„Consiliul județean este ales și funcționează în condițiile legii”*, și ale art. 123 alin. (5) și ale art. 126 alin. (6) din Legea fundamentală, anterior menționate, rezultă că actele emise în temeiul legii de președintele consiliului județean, printre care se numără și autorizația de construire sau de desființare a lucrărilor de construcții, nu pot fi excluse din sfera actelor administrative clasice emise de autoritățile administrației publice locale asupra cărora prefectul are obligația verificării legalității prin exercitarea dreptului de tutelă administrativă.

27. O interpretare diferită, potrivit căreia autorizația de construire/desființare a lucrărilor de construcții emisă de președintele consiliului județean nu ar putea constitui obiectul exercitării dreptului de tutelă a prefectului, nu poate fi acceptată, întrucât ar duce la crearea unui regim juridic diferit față de

același tip de act administrativ, emis însă de primarul unității administrativ-teritoriale, fără a exista vreo justificare rațională.

28. Prin Decizia nr. 1.353 din 10 decembrie 2008, precitată, Curtea a observat că dispozițiile art. 123 alin. (5) din Constituție nu impun niciun fel de limite sau condiționări, de unde se poate deduce că, indiferent de domeniul în care se emit sau se adoptă acte administrative de către autoritățile publice locale, acestea sunt supuse controlului de legalitate al prefectului și, în consecință, acțiunilor în contencios administrativ.

29. Or, contrar normelor constituționale ale art. 123 alin. (5), dispozițiile art. 12 alin. (2) din Legea nr. 50/1991 condiționează efectul de suspendare de drept a actului administrativ atacat de prefect de îndeplinirea cumulativă a două cerințe: (i) prefectul să solicite în mod expres, prin acțiunea în anulare sau printr-o cerere separată și accesorie, suspendarea autorizației de construire sau de desființare și oprirea executării lucrărilor, până la soluționarea pe fond a cauzei; (ii) instanța să soluționeze favorabil cererea de suspendare a prefectului, considerând-o întemeiată.

30. Cu privire la prima cerință, Curtea reține că Legea fundamentală stabilește la art. 123 alin. (5) prerogativa prefectului doar cu privire la formularea, în funcție de propria sa marjă de apreciere, a unei acțiuni în anulare a unui act administrativ, și nu cu privire la cererea expresă de suspendare a actului administrativ atacat, întrucât suspendarea intervine de drept, direct în temeiul textului constituțional anterior menționat și al art. 3 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 — lege generală în materia contenciosului administrativ —, fără ca prefectul să fie obligat printr-o normă legală să formuleze o cerere distinctă în acest sens.

31. Cu referire la a doua cerință, Curtea observă că norma imperativă cuprinsă la art. 123 alin. (5) teza finală din Constituție obligă instanța de judecată să constate suspendarea de drept a actului administrativ atacat de prefect, până la soluționarea cauzei pe fond, fără a fi necesar ca prefectul să mai formuleze distinct o cerere de suspendare, asupra căreia instanța de judecată să își exercite dreptul de apreciere. Or, în litigiul în care prezenta excepție de neconstituționalitate a fost ridicată, prefectul a formulat cerere de suspendare a autorizației de construire în temeiul textului legal criticat, iar instanța de judecată a respins-o ca neîntemeiată, în același temei de drept.

32. În concluzie, Curtea constată că dispozițiile art. 12 alin. (2) din Legea nr. 50/1991 sunt contrare prevederilor art. 123 alin. (5) teza finală din Constituție.

33. Curtea observă dispozițiile art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, care permit și, totodată, impun Curții Constituționale ca, în caz de admitere a excepției cu care a fost sesizată, să se pronunțe și asupra constituționalității altor prevederi din actul atacat, de care, în mod necesar și evident, nu pot fi dissociate prevederile menționate în sesizare.

34. În considerarea celor anterior precizate și având în vedere rolul activ pe care Curtea Constituțională îl exercită în calitate de garant al supremației Constituției, în virtutea art. 142 alin. (1) din Legea fundamentală, instanța de contencios constituțional constată că se impune ca în prezenta cauză obiectul excepției de neconstituționalitate să fie extins și la dispozițiile art. 12 alin. (1) din Legea nr. 50/1991, în condițiile în care acestea sunt indisolubil legate de cele ale art. 12 alin. (2).

35. În acest context, Curtea observă că neconstituționalitatea dispozițiilor art. 12 alin. (2) din Legea nr. 50/1991, mai sus constatată, este rezultatul unor necorelări legislative între diferitele redactări pe care dispozițiile art. 12 alin. (1) și (2) din Legea nr. 50/1991 le-au avut în timp. Totodată, trebuie observat că cele două texte se află într-o legătură indisolubilă, întrucât alin. (1) al art. 12 determină sfera titularilor dreptului la acțiunea

în anulare, în timp ce alin. (2) al art. 12, criticat prin excepția invocată din oficiu, stabilește caracterul facultativ al solicitării suspendării actului administrativ odată cu introducerea acțiunii în anulare de către titularii enumerați la alin. (1) al art. 12.

36. Astfel, analizând dinamica legislativă a celor două texte normative, se reține că forma inițială a Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării construcțiilor și unele măsuri pentru realizarea locuințelor a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 163 din 7 august 1991, legea fiind republicată ulterior în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 3 din 13 ianuarie 1997. Următoarea republicare, ultima până în prezent, a avut loc în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 933 din 13 octombrie 2004, actului normativ examinat fiindu-i modificat titlul în Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții. În această formă, anterior oricărei alte intervenții legislative, dispozițiile art. 12 alin. (1) prevedeau că „(1) *Autorizațiile de construire sau de desființare, emise cu încălcarea prevederilor legale, pot fi anulate de către instanțele de contencios administrativ, potrivit legii. Anularea autorizațiilor de construire sau de desființare poate fi cerută, în condițiile legii, și de către prefect, inclusiv la sesizarea expresă a organelor de control ale Inspectoratului de Stat în Construcții*”.

37. Așadar, în redactarea ultimei republicări a Legii nr. 50/1991, titularii dreptului la acțiunea în anulare a autorizației de construire sau de desființare erau atât persoanele vătămate, îndreptățite în condițiile legii contenciosului administrativ (respectiv ale Legii nr. 29/1990 și ulterior ale Legii nr. 554/2004) — stabilite în prima teză a alin. (1) al art. 12 —, cât și, distinct, prefectul, conform tezei finale a aceluiași alin. (1).

38. În același timp de acțiune a normelor juridice cuprinse în art. 12 alin. (1) din Legea nr. 50/1991, mai sus citate, dispozițiile art. 12 alin. (2) prevedeau următoarele: „(2) *Prin introducerea acțiunii autorizația de construire sau de desființare se suspendă de drept și, pe cale de consecință, instanța va dispune oprirea lucrărilor până la soluționarea în fond a cauzei.*” Din coroborarea alin. (1) și (2) ale art. 12 rezultă că, în această versiune, Legea nr. 50/1991 permitea formularea acțiunii în anulare atât persoanelor vătămate, cât și prefectului, iar în ambele ipoteze introducerea acțiunii în anulare avea efect suspensiv de drept asupra actului administrativ atacat. Curtea Constituțională a examinat constituționalitatea art. 12 alin. (2) din Legea nr. 50/1991, în această redactare, care stabilea suspendarea de drept a actului administrativ atacat indiferent de titularul acțiunii în anulare, constatând, prin Decizia nr. 135 din 10 martie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 338 din 21 aprilie 2005, că această soluție legislativă nu contravine art. 21, 24, 45, 53 și art. 135 alin. (2) lit. a) din Legea fundamentală.

39. Această soluție legislativă a fost menținută până la modificarea alin. (2) al art. 12 prin pct. 9 al articolului unic din Legea nr. 119/2005, în forma în prezent în vigoare și criticată prin excepția de neconstituționalitate, respectiv: „(2) *O dată cu introducerea acțiunii se pot solicita instanței judecătorești suspendarea autorizației de construire sau desființare și oprirea executării lucrărilor, până la soluționarea pe fond a cauzei.*”

40. Curtea constată că noua redactare a alin. (2) al art. 12 din Legea nr. 50/1991, eliminând efectul suspendării de drept și introducând posibilitatea/facultatea suspendării actului administrativ concomitent cu introducerea acțiunii în anulare, putea fi aplicabilă numai primei categorii de titulari ai acțiunii prevăzute de art. 12 alin. (1) teza întâi — și anume persoanele vătămate, în condițiile legii contenciosului administrativ; pentru prefect, însă, această soluție legislativă este neconstituțională.

41. Ulterior, alin. (1) al art. 12 a fost modificat succesiv, mai întâi prin Legea nr. 193/2019 pentru modificarea și completarea Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de

construcții, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 873 din 30 octombrie 2019, dobândind următoarea redactare: „(1) *Autorizațiile de construire sau de desființare, emise cu încălcarea prevederilor legale, pot fi anulate de către: a) instanțele de contencios administrativ, potrivit legii; b) prefect, în urma activității de control a Inspectoratului de Stat în Construcții — I.S.C.*”

42. La scurt timp după această intervenție normativă, legiuitorul a modificat din nou art. 12 alin. (1) din Legea nr. 50/1991, astfel că, prin Legea nr. 7/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții și pentru modificarea și completarea Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8 din 8 ianuarie 2020, textul indicat a dobândit următoarea redactare, în prezent în vigoare: „(1) *Autorizațiile de construire sau de desființare, emise cu încălcarea prevederilor legale, pot fi anulate de către instanțele de contencios administrativ, potrivit legii, ca urmare a introducerii acțiunii de către prefect, în urma activității de control a Inspectoratului de Stat în Construcții — I.S.C.*”

43. Prin urmare, în redactarea în prezent în vigoare, art. 12 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 restrânge sfera titularilor dreptului la acțiune în anularea autorizațiilor de construire/desființare, menționându-l pe prefect ca unic titular. În același timp, legiuitorul a menținut soluția legislativă cuprinsă la art. 12 alin. (2), potrivit căreia suspendarea executării actului administrativ atacat prin acțiunea în anulare este facultativă, ceea ce a determinat, prin raportare la prefect, în acest context legislativ, pronunțarea soluției de neconstituționalitate a acestui text.

44. Or, eliminarea dreptului persoanelor vătămate de a ataca un act administrativ emis de o autoritate publică contravine flagrant art. 52 din Constituție, care garantează acest drept, stabilind, la alin. (2), că reglementarea condițiilor și a limitelor exercitării acestuia se stabilesc prin lege organică. Este adevărat că legea organică în materia contenciosului

administrativ — și anume Legea nr. 554/2004 — stabilește și detaliază, la nivel infraconstituțional, acest drept constituțional, însă acest din urmă act normativ are rang de lege generală în relație cu Legea nr. 50/1991, care are caracter de lege specială, iar potrivit principiului *lex specialis derogat lex generali* se vor aplica cu prioritate normele speciale, derogatorii de la norma generală, respectiv, în cazul de față, cele ale art. 12 alin. (1) din Legea nr. 50/1991, care, în prezent, nu mai prevăd posibilitatea persoanelor vătămate de a ataca în instanță o autorizație de construire/desființare a lucrărilor de construcții. Prin urmare, în privința actelor administrative constând în autorizațiile de construire și de desființare a lucrărilor de construcții, al căror regim juridic este stabilit printr-o lege distinctă, cu caracter special față de Legea nr. 554/2004, persoanele vătămate sunt lipsite în mod absolut de posibilitatea atacării lor în justiție, prevederile art. 12 alin. (1) din Legea nr. 50/1991, în redactarea în prezent în vigoare, fiind astfel contrare prevederilor art. 52 alin. (1) raportat la art. 21 alin. (1) din Constituție.

45. Examinând dinamica legislativă a prevederilor art. 12 alin. (1) și (2) din Legea nr. 50/1991 din perspectiva aspectelor de neconstituționalitate mai sus relevate, Curtea constată că soluția legislativă care corespunde exigențelor consacrate de art. 21 alin. (1), art. 52 alin. (1) și art. 123 alin. (5) teza finală din Legea fundamentală este cea care trebuie să permită introducerea acțiunii în anulare împotriva unei autorizații de construire sau de desființare atât oricărei persoane vătămate, în condițiile legii contenciosului administrativ, cât și, distinct, prefectului, însă doar acest din urmă titular beneficiază, direct în virtutea Constituției, de efectul suspensiv de drept al actului administrativ atacat, concomitent cu formularea acțiunii în anulare, fără a fi obligat să adreseze instanței de judecată o cerere distinctă în acest sens.

46. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Admite excepția de neconstituționalitate invocată din oficiu de Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 12.299/3/2021/a1 și constată că soluția legislativă cuprinsă la art. 12 alin. (2) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, care nu conferă efect suspensiv de drept acțiunii în anulare promovate de prefect împotriva unei autorizații de construire sau de desființare a lucrărilor de construcții, este neconstituțională.

2. Admite excepția de neconstituționalitate și constată că soluția legislativă cuprinsă la art. 12 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, care nu permite persoanelor vătămate să atace la instanțele de contencios administrativ o autorizație de construire sau de desființare a lucrărilor de construcții, este neconstituțională.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 7 noiembrie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent-șef,
Claudia-Margareta Krupenschi

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

ORDIN

pentru modificarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 1.343/2018 privind aprobarea valorii tarifului datorat pentru scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a terenurilor aflate în extravilan, precum și pentru introducerea terenurilor agricole în intravilan

Luând în considerare Referatul de aprobare nr. 244.060 din 15.01.2025 al Direcției Îmbunătățiri funciare și fond funciar, în baza prevederilor art. 92 alin. (5) și a anexei nr. 1 la Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 9 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 30/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.186/2014 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Administrarea Sistemului Național Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul agriculturii și dezvoltării rurale emite următorul ordin:

Art. I. — Anexa la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 1.343/2018 privind aprobarea valorii tarifului datorat pentru scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a terenurilor aflate în extravilan, precum și pentru introducerea terenurilor agricole în intravilan, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 759 din 3 septembrie 2018, cu

modificările ulterioare, se modifică și se înlocuiește cu anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Direcțiile pentru agricultură județene urmăresc aplicarea și respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Florin-Ionuț Barbu

București, 16 ianuarie 2025.
Nr. 13.

ANEXĂ
(Anexa la Ordinul nr. 1.343/2018)

Valoarea tarifului datorat în anul 2025 pentru scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a terenurilor aflate în extravilan, precum și pentru introducerea terenurilor agricole în intravilan

Clasa terenului agricol	1	2	3	4	5
Tarif — lei/m ²	4,00	3,50	3,00	2,50	2,00
Valoarea tarifului indexat cu coeficientul de inflație — lei/m ²	4,224	3,696	3,168	2,640	2,112

NOTE:

— Coeficientul de inflație, aplicabil pentru perioada anului 2025, este în valoare de 5,6%, conform datelor publicate de Institutul Național de Statistică.

— Valoarea tarifului datorat pentru scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a terenurilor aflate în extravilan, precum și pentru introducerea terenurilor agricole în intravilan se calculează înmulțind suprafața în m² cu valoarea tarifului indexat cu coeficientul de inflație din tabel.

— Valoarea tarifului indexat cu coeficientul de inflație, datorat pentru scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a terenurilor aflate în extravilan, precum și pentru introducerea terenurilor agricole în intravilan, prevăzut în prezenta anexă, se aplică până la data de 31 decembrie 2025, cu posibilitatea prelungirii acestei perioade în anul următor până la data publicării coeficientului de inflație de către Institutul Național de Statistică pe pagina oficială de internet aplicabil anului următor și aprobării valorii actualizate prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 74

din 18 noiembrie 2024

Dosar nr. 1.819/1/2024

Corina-Alina Corbu	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Marian Budă	— președintele delegat al Secției a II-a civile
Elena Diana Tămaș	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Cristina Trușescu	— judecător la Secția I civilă
Mariana Hortolomei	— judecător la Secția I civilă
Maricel Nechita	— judecător la Secția I civilă
Liviu Eugen Făget	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Glodeanu	— judecător la Secția I civilă
Mirela Polițeanu	— judecător la Secția a II-a civilă
Virginia Florentina Duminecă	— judecător la Secția a II-a civilă
Ianina Blandiana Grădinaru	— judecător la Secția a II-a civilă
Adina Oana Surdu	— judecător la Secția a II-a civilă
Marcela Marta Iacob	— judecător la Secția a II-a civilă
Cristian Daniel Oana	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Gheza Attila Farmathy	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Andreea Marchidan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Doina Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ramona Maria Gliga	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 1.819/1/2024, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Mihaela Lorena Repana, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea

formulată de Curtea de Apel Timișoara — Secția litigii de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 948/115/2023, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților, conform art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, nefiind formulate de către părți puncte de vedere privind chestiunea de drept supusă judecății.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Curtea de Apel Timișoara — Secția litigii de muncă și asigurări sociale a dispus, prin Încheierea din 19 august 2024, în Dosarul nr. 948/115/2023, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile privind următoarea chestiune de drept:

Dacă dispozițiile art. 9 alin. (1) lit. h)-j) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 privind drepturile de transport, pe teritoriul național, ale personalului din instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu cele ale art. 9 alin. (3) din același act normativ, precum și cu Normele metodologice de aplicare la nivelul Ministerului Afacerilor Interne a Hotărârii Guvernului nr. 1.198/2022 privind drepturile de transport, pe teritoriul național, ale personalului din instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională, aprobate prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 181/2022, cu modificările și completările ulterioare, sunt aplicabile/vizează și personalul civil din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, respectiv dacă personalul civil care își desfășoară activitatea în cadrul Ministerului Afacerilor Interne în baza unui contract individual de muncă, având domiciliul în altă localitate la momentul angajării, se încadrează în noțiunea de personal „numit în prima funcție/transferat/chemat/rechemat în activitate într-o altă localitate decât cea de domiciliu ori de reședință”, „mutat în interes de serviciu” ori respectivele dispoziții vizează doar personalul militar și polițiștii, iar în privința personalului civil (contractual) din cadrul Ministerului Afacerilor Interne sunt incidente dispozițiile art. 9 alin. (62) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 privind drepturile de transport, pe teritoriul național, ale personalului din instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională, cu modificările și completările ulterioare, respectiv dispozițiile art. 9 alin. (1) lit. h)-j) din actul

normativ menționat sunt aplicabile în privința acestora exclusiv prin raportare la alin. (6²) al aceluiași articol.

II. Dispozițiile legale care formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

8. Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 privind drepturile de transport, pe teritoriul național, ale personalului din instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională, cu modificările și completările ulterioare (Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022):

„**Art. 9. — (1)** Personalul are dreptul la utilizarea gratuită a mijloacelor de transport din înzestrarea instituțiilor de apărare, ordine publică și securitate națională, cu încadrarea în drepturile de rulaj sau, după caz, de combustibil stabilite prin normative proprii, la decontarea cheltuielilor de transport sau la acordarea contravalorii transportului sub forma unei sume forfetare, în următoarele situații: (...)

h) la deplasarea zilnică de la domiciliu sau reședință la locul de muncă și de la locul de muncă la domiciliu sau reședință, în limita a 70 km, pentru personalul militar și polițiștii mutați în interes de serviciu într-o altă localitate decât cea de domiciliu ori de reședință;

i) la deplasarea săptămânală de la domiciliu la locul de muncă și de la locul de muncă la domiciliu, pe o distanță cuprinsă între 71 și 300 km, pentru personalul militar și polițiștii mutați în interes de serviciu într-o altă localitate decât cea de domiciliu și care locuiesc împreună cu membrii de familie în localitatea pentru care solicită acordarea contravalorii transportului;

j) la deplasarea bilunară de la domiciliu la locul de muncă și de la locul de muncă la domiciliu, pe o distanță mai mare de 301 km, pentru personalul militar și polițiștii mutați în interes de serviciu într-o altă localitate decât cea de domiciliu și care locuiesc împreună cu membrii de familie în localitatea pentru care solicită acordarea contravalorii transportului. (...)

(3) De drepturile prevăzute la alin. (1) lit. h)-j) beneficiază, în aceleași condiții, și personalul numit în prima funcție/transferat/chemat/rechemat în activitate într-o altă localitate decât cea de domiciliu ori de reședință.

(4) De drepturile prevăzute la alin. (1) lit. h)-j) beneficiază, în aceleași condiții, și personalul detașat și/sau împuternicit să îndeplinească funcții într-o altă localitate decât cea de domiciliu ori de reședință, personalul încadrat în structurile teritoriale ale unor unități care au sediul în altă localitate, precum și personalul pus la dispoziție.

(5) Prevederile alin. (1) lit. h) nu se aplică personalului militar și polițiștilor care:

a) beneficiază, ei sau soții/soțiile acestora, de compensație lunară pentru chirie, locuință de serviciu, de intervenție ori din fondul locativ de stat cu plata subvenționată a chiriei sau cazare în unități de cazare aparținând instituțiilor de apărare, ordine publică și securitate națională;

b) dețin, ei sau soții/soțiile acestora, locuință proprietate personală în localitatea în care au fost mutați în interes de serviciu, numiți în prima funcție, transferați, chemați/rechemati în activitate, detașați și/sau împuterniciți ori puși la dispoziție;

c) au domiciliul sau reședința în localitatea unde se află locul de muncă;

d) la data mutării în interes de serviciu, numirii în prima funcție, transferării, chemării/rechemării în activitate, detașării și/sau împuternicirii ori punerii la dispoziție au stabilite domiciliul sau reședința în localitatea în care au locul de muncă, iar ulterior își stabilesc domiciliul ori reședința în altă localitate;

e) au înstrăinat, cu intenția vădită de a beneficia de acordarea contravalorii transportului sub forma unei sume

forfetare, o locuință proprietate personală ori a soților/soțiilor acestora, în localitatea în care își desfășoară activitatea, după data mutării în interes de serviciu, numirii în prima funcție, transferării, chemării/rechemării în activitate, detașării și/sau împuternicirii ori punerii la dispoziție, cu excepția celor care au deținut locuințe proprietate personală, iar ulterior, în baza unor titluri executorii sau prin partaj convențional/judiciar, au pierdut beneficiul folosinței acestor locuințe. (...)

(6²) Prevederile alin. (1) lit. h)-j), alin. (5) și ale alin. (6¹) se aplică, în aceleași condiții, personalului civil transferat într-o altă localitate decât cea de domiciliu ori reședință, precum și personalului civil detașat să îndeplinească funcții într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau reședință. (...)”

9. Normele metodologice de aplicare la nivelul Ministerului Afacerilor Interne a Hotărârii Guvernului nr. 1.198/2022 privind drepturile de transport, pe teritoriul național, ale personalului din instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională, aprobate prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 181/2022, cu modificările și completările ulterioare (Normele metodologice aprobate prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 181/2022):

„**Art. 3. — (1)** Aplicarea art. 9 alin. (1) lit. h) din hotărâre vizează personalul militar și polițiștii care se află, după caz, în una dintre următoarele situații:

a) este numit în prima funcție într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau de reședință;

b) este mutat în interes de serviciu într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau de reședință;

c) este detașat să îndeplinească funcții într-o/într-un alt(ă) unitate/subunitate/structură/formațiune/punct de lucru decât cea/cel din care face parte, situat(ă) într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau de reședință, ori este împuternicit să îndeplinească funcții într-o/într-un alt(ă) unitate/subunitate/structură/formațiune/punct de lucru decât cea/cel din care face parte, situat(ă) într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau de reședință;

d) este încadrat în structurile teritoriale ale unor unități care au sediul în altă localitate;

e) este transferat/chemat/rechemat în activitate într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau de reședință;

f) este detașat în afara instituțiilor de apărare, ordine publică și securitate națională într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau de reședință;

g) este pus la dispoziție, potrivit legii, într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau de reședință.

(2) Aplicarea art. 9 alin. (1) lit. i) și j) din hotărâre vizează personalul militar și polițiștii care se află în una dintre situațiile prevăzute la alin. (1), analizate exclusiv în raport cu localitatea de domiciliu.

(3) Aplicarea art. 9 alin. (1) lit. h) din hotărâre vizează personalul civil care se află, după caz, în una dintre următoarele situații:

a) este transferat într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau de reședință;

b) este detașat să îndeplinească funcții într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau de reședință.

(4) Aplicarea art. 9 alin. (1) lit. i) și j) din hotărâre vizează personalul civil care se află în una dintre situațiile prevăzute la alin. (3), analizate exclusiv în raport cu localitatea de domiciliu.”

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept supusă interpretării

10. Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Tribunalului Caraș-Severin cu nr. 948/115/2023, reclamantii au solicitat obligarea pârâtului Inspectoratul de Poliție Județean Caraș-Severin la respectarea și aplicarea Hotărârii Guvernului

nr. 1.198/2022, la plata unei despăgubiri egale cu contravaloarea cheltuielilor de transport sub forma unei sume forfetare, începând cu luna noiembrie 2022 până la rămânerea definitivă a hotărârii, precum și la acordarea contravalorii transportului sub forma unei sume forfetare lunare, pentru deplasarea zilnică de la domiciliu la locul de muncă și retur, începând cu data rămânerei definitive a hotărârii, pe viitor, atât timp cât reclamantii vor respecta condițiile impuse de Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022.

11. Prin Sentința civilă nr. 102 din 14 februarie 2024, Tribunalul Caraș-Severin a admis acțiunea, reținând că reclamantii au calitatea de personal contractual în cadrul instituției pârâte și au domiciliul în altă localitate decât cea în care se află locul efectiv în care își desfășoară activitatea.

12. Prima instanță a arătat că reclamantii fac parte din categoria personalului civil din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și beneficiază de prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1.198/2022, întrucât nu există o interdicție pentru ca personalul contractual să nu beneficieze de suma forfetară aferentă transportului.

13. Astfel, s-a reținut că o reclamantă îndeplinește condițiile prevăzute de art. 9 alin. (1) lit. h) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 (mutată în interes de serviciu în altă localitate decât cea de domiciliu), iar pentru ceilalți reclamanti sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 9 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 (numiți în prima funcție în altă localitate decât cea de domiciliu), motiv pentru care prima instanță a apreciat că trebuie să li se acorde contravaloarea transportului sub forma unei sume forfetare lunare, pentru deplasarea zilnică de la domiciliu la locul de muncă și de la locul de muncă la domiciliu.

14. Împotriva acestei sentințe a declarat apel pârâtul, susținând, în esență, că instanța de fond în mod eronat a reținut că reclamantii, personal contractual în raport cu instituția pârâtă și ale căror raporturi de muncă au ca temei Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Codul muncii*), ar beneficia de decontarea cheltuielilor de transport în aceleași condiții cu funcționarii publici cu statut special (polițiștii).

15. Ca urmare a faptului că reclamantii au calitatea de personal contractual, acestora le este aplicabil Codul muncii, care prevede la art. 42 alin. (1) că locul de muncă poate fi modificat unilateral de către angajator prin delegarea sau detașarea salariatului într-un alt loc de muncă decât cel prevăzut în contractul individual de muncă, nefiind reglementată numirea în prima funcție sau mutarea în interesul serviciului într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau de reședință (situații specifice polițiștilor).

16. Ca atare, reclamantilor le sunt aplicabile prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1.198/2022 și ale Normelor metodologice aprobate prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 181/2022 în mod limitativ, aceștia beneficiind de dispozițiile art. 9 alin. (1) lit. h)-j) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 doar în situația transferului într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau de reședință ori a detașării într-o altă/intr-un alt subunitate/unitate/structură/formațiune/punct de lucru decât cea/cel din care fac parte, situată/situat într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau de reședință.

17. În cursul soluționării apelului, intimații-reclamanți au solicitat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, raportat la dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

18. Completul de judecată al instanței de trimitere a apreciat, prin raportare la dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului

nr. 62/2024 coroborate cu cele ale art. 519 din Codul de procedură civilă, că acțiunea dedusă judecății se încadrează în categoria proceselor prevăzute la art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, iar asupra chestiunii de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, astfel că se impune sesizarea instanței supreme în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să se dea o rezolvare de principiu chestiunii de drept esențiale pentru soluționarea cauzei.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

19. Apelantul-pârât a susținut că dispozițiile legale incidente în cauză sunt clare și nu impun sesizarea instanței supreme, reclamantilor fiindu-le aplicabile prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1.198/2022 și ale Normelor metodologice aprobate prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 181/2022 în mod limitativ, în privința acestora nefiind reglementată numirea în prima funcție sau mutarea în interesul serviciului într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau de reședință (situații specifice polițiștilor), aceștia beneficiind de dispozițiile art. 9 alin. (1) lit. h)-j) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 doar în situația transferului într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau de reședință ori a detașării într-o altă/intr-un alt subunitate/unitate/structură/formațiune/punct de lucru decât cea/cel din care fac parte, situată/situat într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau de reședință.

20. Intimații-reclamanți au susținut că dispozițiile art. 9 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 sunt aplicabile și personalului contractual, fără nicio distincție.

21. După comunicarea raportului întocmit de judecătorii-raportori, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, nu au fost formulate puncte de vedere de către părți.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

22. Completul de judecată al instanței de trimitere a apreciat că, în ceea ce privește personalul contractual, aplicabilitatea art. 9 alin. (1) lit. h)-j) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 trebuie raportată la dispozițiile alin. (6²) ale aceluiași text legal, impunând ca situație premisă regăsirea în vreuna dintre situațiile reglementate în cuprinsul acestuia.

23. În același timp, instanța de sesizare a apreciat că noțiunile de „numire în prima funcție”, „mutat în interes de serviciu”, „chemat/rechemat în activitate” într-o altă localitate decât cea de domiciliu ori de reședință nu sunt aplicabile personalului contractual din instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională, ci funcționarilor publici din respectivele instituții, fiind vorba de noțiuni specifice funcției publice.

24. Astfel, potrivit art. 371 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare (*Codul administrativ*), „Funcționarul public este persoana numită, în condițiile legii, într-o funcție publică”, spre deosebire de personalul contractual din sectorul bugetar plătit din fonduri publice, care este încadrat, iar nu „numit”, pe o funcție de execuție, conform art. 12 din Hotărârea Guvernului nr. 1.336/2022 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și dezvoltarea carierei personalului contractual din sectorul bugetar plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (*Hotărârea Guvernului nr. 1.336/2022*); totodată, potrivit art. 21 alin. (11) și art. 27¹⁹ din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare (*Legea*

nr. 360/2002), doar polițiștii sunt numiți în prima funcție sau mutați în interesul serviciului, în vreme ce personalul contractual nu este numit, ci este supus acordului părților rezultat din contractul de muncă, și nici mutat în interesul serviciului, ci, în conformitate cu dispozițiile Codului muncii, poate fi detașat sau delegat.

VII. Practica judiciară a instanțelor naționale în materie

25. La solicitarea adresată de Înalta Curte de Casație și Justiție, răspunsurile transmise de instanțele naționale au relevat o *primă opinie, majoritară*, în sensul celei exprimate de instanța de sesizare, respectiv că dispozițiile art. 9 alin. (1) lit. h)-j) și alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022, precum și cele din Normele metodologice aprobate prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 181/2022 nu sunt aplicabile/nu vizează și personalul civil din cadrul Ministerului Afacerilor Interne care își desfășoară activitatea în baza unui contract individual de muncă, în cazul căruia dispozițiile art. 9 alin. (1) lit. h)-j) sunt aplicabile exclusiv prin raportare la alin. (6²) al aceluiași articol, ce limitează acordarea drepturilor la cele două situații prevăzute expres: transferul și detașarea într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau reședință.

26. În argumentarea acestei opinii s-a arătat că cele două noțiuni cu care operează alin. (6²) al art. 9 din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022, transferul și detașarea, sunt prevăzute de Codul muncii, care este aplicabil personalului civil contractual din cadrul Ministerului Afacerilor Interne încadrat în muncă în baza contractului individual de muncă. În schimb, noțiunile de „numire în prima funcție”, „mutat în interes de serviciu”, „chemat/rechemat în activitate” într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau reședință sunt noțiuni specifice funcției publice, astfel cum rezultă din art. 371 alin. (1) din Codul administrativ.

27. În sensul acestei opinii a fost identificată practică judiciară, fiind exprimate și puncte de vedere teoretice de către judecători.

28. *Într-o a doua opinie, minoritară*, s-a apreciat că în mod greșit a fost refuzată decontarea transportului de la domiciliu la locul de muncă și retur, deoarece personalul civil îndeplinește condițiile prevăzute expres de Normele metodologice aprobate prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 181/2022.

29. S-a motivat că nu poate fi reținută susținerea părții în sensul că Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 și Normele metodologice aprobate prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 181/2022 se aplică numai în cazul transferului/detașării, deoarece intenția legiuitorului a fost să se aplice inclusiv personalului încadrat cu contract de muncă.

30. În sensul celei de-a doua opinii au fost identificate hotărâri judecătorești.

31. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării.

VIII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

32. Nu au fost identificate decizii pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în procedurile de unificare a practicii judiciare.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

33. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea formulată în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este admisibilă, soluția propusă asupra fondului chestiunii de drept fiind următoarea:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 9 alin. (1) lit. h)-j) și alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022, raportate la dispozițiile art. 3 alin. (3) și (4) din Normele metodologice

aprobate prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 181/2022, personalul civil care își desfășoară activitatea în cadrul Ministerului Afacerilor Interne în baza unui contract individual de muncă, având domiciliul în altă localitate la momentul angajării, nu se încadrează în noțiunea de personal „numit în prima funcție/transferat/chemat/rechemat în activitate într-o altă localitate decât cea de domiciliu ori de reședință”/„mutat în interes de serviciu”.

Personalul civil din cadrul Ministerului Afacerilor Interne care își desfășoară activitatea în baza unui contract individual de muncă, la care face referire art. 2 lit. h) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022, beneficiază de drepturile prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. h)-j) din același act normativ doar în situația transferului într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau de reședință și în situația detașării pentru îndeplinirea funcțiilor într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau de reședință.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție Asupra admisibilității sesizării

34. Prealabil analizei în fond a chestiunii de drept supuse dezbaterii se impune verificarea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, așa cum rezultă acestea din textele normative care asigură cadrul legal al declanșării procedurii de față.

35. Temeiul prezentei sesizări este reprezentat de prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, act normativ care cuprinde norme speciale de reglementare a procedurii hotărârii prealabile, în scopul asigurării unei practici judiciare unitare în materia litigiilor de muncă ale personalului plătit din fonduri publice, precum și în materia asigurărilor sociale, parțial derogatorii de la procedura de drept comun reglementată prin dispozițiile art. 519 și ale art. 520 din Codul de procedură civilă.

36. Potrivit art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, *„Prezenta ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal”*, iar, conform alin. (3) al aceluiași articol, *„Prezenta ordonanță de urgență se aplică indiferent de natura și obiectul proceselor prevăzute la alin. (1) și (2), de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze”*.

37. În conformitate cu art. 2 alin. (1) din același act normativ, *„Dacă în cursul judecății proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”*.

38. Din analiza dispozițiilor legale evocate rezultă că, în procesele de tipul celor enumerate la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, declanșarea procedurii hotărârii prealabile este posibilă numai în cazul în care sunt îndeplinite, concomitent, următoarele condiții:

- a) existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- b) completul de judecată să fie investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac;
- c) existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei;

d) chestiunea de drept invocată să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

39. Se observă că, spre deosebire de condițiile de admisibilitate a sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile circumscrise art. 519 din Codul de procedură civilă, în procedura reglementată de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 nu mai este prevăzută condiția noutății chestiunii de drept invocate.

40. De asemenea, în această procedură, Înalta Curte de Casație și Justiție poate fi sesizată și de către completele de judecată investite cu soluționarea cauzelor în primă instanță, iar nu doar de către completele de judecată ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, ale curților de apel sau ale tribunalelor investite cu soluționarea cauzelor în ultimă instanță.

41. În același timp însă, în raport cu prevederile art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, potrivit căroră *„Dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se completează cu cele ale Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu celelalte reglementări aplicabile în materie”*, completului de judecată care sesizează instanța supremă în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept îi revine obligația respectării dispozițiilor cu caracter general cuprinse în prevederile art. 520 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă, compatibile cu procedura reglementată prin actul normativ special, potrivit căroră *„dacă prin încheiere se dispune sesizarea, aceasta va cuprinde motivele care susțin admisibilitatea sesizării potrivit dispozițiilor art. 519, punctul de vedere al completului de judecată și al părților”*.

42. Cu alte cuvinte, încheierea de sesizare trebuie să cuprindă motivele care susțin admisibilitatea sesizării, potrivit art. 1 și art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, precum și punctul de vedere al completului de judecată și al părților.

43. Examinarea condițiilor în care poate fi declanșat prezentul mecanism de unificare a practicii judiciare pune în evidență faptul că, în cazul concret al prezentei sesizări, cerințele legale mai sus enunțate sunt îndeplinite.

44. Astfel, se constată că procesul în care a fost formulată prezenta sesizare are ca obiect obligarea pârâtului Inspectoratul de Poliție Județean Caraș-Severin la respectarea și aplicarea Hotărârii Guvernului nr. 1.198/2022, la plata către reclamantii a unei despăgubiri egale cu contravaloarea cheltuielilor de transport sub forma unei sume forfetare, începând cu luna noiembrie 2022 până la rămânerea definitivă a hotărârii, precum și la acordarea contravalorii transportului sub forma unei sume forfetare lunare, pentru deplasarea zilnică de la domiciliu la locul de muncă și retur, începând cu data rămânerei definitive a hotărârii, pe viitor, atât timp cât reclamantii vor respecta condițiile impuse de Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022.

45. Prin urmare, obiectul acțiunii se circumscrie noțiunii de litigii privind plata unor drepturi salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, în sensul prevederilor art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

46. Se constată, totodată, că procesul în care a fost formulată sesizarea se află în curs de soluționare pe rolul unui complet de judecată din cadrul Secției litigiilor de muncă și asigurări sociale a Curții de Apel Timișoara, care judecă în ultimă instanță, ca instanță de apel, în conformitate cu dispozițiile art. 96 pct. 2 din Codul de procedură civilă.

47. De asemenea, ca urmare a verificărilor efectuate, se constată că este întrunită și cerința ca Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat asupra chestiunii de drept enunțate și să nu fie investită cu soluționarea unui recurs în interesul legii cu acest obiect.

48. În ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei, se constată că, în concret, aceasta instituie o dublă condiționare: pe de o parte, să existe o chestiune de drept, iar, pe de altă parte, să fie probată legătura dintre dezlegarea chestiunii de drept identificate și soluționarea cauzei pe fond.

49. Cu referire la „chestiunea de drept”, în lipsa unei definiții legale a noțiunii, în mod constant în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, consolidată în aplicarea prevederilor art. 519 din Codul de procedură civilă, s-a subliniat că pentru a se putea vorbi de existența unei *chestiuni de drept* este necesar ca problema de drept supusă dezbaterei „să necesite cu pregnanță a fi lămurită, să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecătii” (a se vedea, de exemplu, Decizia nr. 10 din 4 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016, paragraful 37; Decizia nr. 70 din 23 octombrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1112 din 11 decembrie 2023, paragrafele 41 și 42).

50. Deși noul act normativ a preluat întocmai noțiunea utilizată de legiuitor în cuprinsul art. 519 din Codul procedură civilă, îndeplinirea acestei condiții de admisibilitate a sesizării se impune a fi analizată în contextul particularităților procedurii reglementate de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, care are un caracter special și parțial derogatoriu de la dispozițiile de drept comun.

51. Raportat la cauza pendinte, problema de drept în discuție prezintă un grad de dificultate ridicat, de natură a justifica intervenția instanței supreme, având în vedere că își are izvorul în reglementări relativ nou-intrate în vigoare.

52. Pe de altă parte, atât din motivarea încheierii de sesizare, cât și din jurisprudența transmisă de instanțele naționale reiese că, cel puțin aparent, la nivelul instanței de trimitere — Curtea de Apel Timișoara — este iminentă apariția unei practici judiciare neunitare, întrucât există deja o jurisprudență în spețe similare în sensul respingerii unor astfel de cereri de chemare în judecată, iar în sensul admiterii lor s-au pronunțat Tribunalul Arad și Tribunalul Mehedinți.

53. Ca urmare, fiind deja pronunțate soluții divergente în cauze similare, repetitive, caracterul dificil al chestiunii de drept în discuție este conturat, acesta înglobând potențialul de a genera jurisprudență neunitară în materie, astfel încât Înalta Curte de Casație și Justiție constată că mecanismul cu funcție de prevenție a practicii judiciare neunitare al hotărârii prealabile își dovedește pe deplin utilitatea.

54. Se constată, totodată, că, în raport cu obiectul litigiului, este îndeplinită și condiția referitoare la caracterul esențial al chestiunii de drept pentru soluționarea pe fond a cauzei, astfel cum rezultă din încheierea de sesizare.

55. Astfel, chestiunea de drept sesizată este o problemă reală, cu un grad de dificultate suficient de mare, având în vedere dificultățile de înțelegere generate de mecanismul corelării normelor juridice, de natură să dea naștere unor interpretări diferite și, așa cum s-a reținut anterior, unor aplicări diferite a acestora, materializate deja în practica instanțelor printr-o serie de soluții contradictorii.

56. La nivel strict formal, dezlegarea ce se solicită în cauză are efect direct asupra fondului litigiului, întrucât vizează o chestiune esențială pe care se întemeiază pretențiile deduse judecătii.

57. Fiind îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, se impune pronunțarea unei hotărâri prealabile prin care să se dea o dezlegare de principiu chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării.

Asupra fondului sesizării

58. Chestiunea de drept care formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție pe calea mecanismului de unificare a practicii judiciare reglementat de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 vizează dispozițiile art. 9 alin. (1) lit. h)-j) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022, coroborate cu cele ale art. 9 alin. (3) din același act normativ, precum și cu dispozițiile Normelor metodologice aprobate prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 181/2022, și anume dacă acestea sunt aplicabile și personalului civil din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, respectiv dacă personalul civil care își desfășoară activitatea în cadrul Ministerului Afacerilor Interne în baza unui contract individual de muncă, având domiciliul în altă localitate la momentul angajării, se încadrează în noțiunea de personal „numit în prima funcție/transferat/chemat/rechemat în activitate într-o altă localitate decât cea de domiciliu ori de reședință”/„mutat în interes de serviciu” sau respectivele dispoziții vizează doar personalul militar și polițiștii, iar în privința personalului civil — contractual — din cadrul Ministerului Afacerilor Interne sunt incidente dispozițiile art. 9 alin. (1) lit. h)-j) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 exclusiv prin raportare la alin. (6²) al aceluiași articol.

59. Prealabil, se impune a preciza că sesizarea de față a fost formulată de instanța de trimitere într-un litigiu în care reclamantii au calitatea de personal civil — contractual — în cadrul unui inspectorat județean de poliție, iar nu de funcționari publici cu statut special — polițiști și, potrivit Codului muncii, aceștia își desfășoară activitatea în temeiul unui contract individual de muncă, neavând raporturi de serviciu specifice polițiștilor.

60. Interpretarea normei de drept în discuție trebuie să țină seama, în primul rând, de cuprinsul actelor normative în executarea cărora a fost emisă Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022, întrucât hotărârile de Guvern, potrivit art. 108 alin. (2) din Constituția României, se emit pentru organizarea executării legilor, iar în al doilea rând urmează a se analiza prevederile disputate din hotărârea Guvernului, corelația acestora cu celelalte dispoziții din aceeași hotărâre a Guvernului, precum și cu dispoziții din alte acte normative cu relevanță în cauză.

61. Astfel, soluționarea problemei de drept invocate în sesizarea de față impune analizarea cadrului juridic care reglementează situația personalului civil ce își desfășoară activitatea în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, în baza unui contract individual de muncă.

62. Potrivit art. 2 lit. h) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022, noțiunea de „personal” este definită după cum urmează: „Art. 2. — În sensul prezentei hotărâri, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații: (...) h) personal — personalul militar în activitate, polițiștii și personalul civil din cadrul Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Informații Externe, Serviciului Român de Informații, Serviciului de Protecție și Pază, Serviciului de Telecomunicații Speciale și Administrației Naționale a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale.”

63. Se constată că Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 a fost adoptată în temeiul art. 108 din Constituția României, al art. 9 lit. d) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, al art. 28 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 360/2002 și al art. 17 din anexa nr. VI

la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

64. Potrivit art. 9 alin. (1) lit. h)-j) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022:

„Art. 9. — (1) Personalul are dreptul la utilizarea gratuită a mijloacelor de transport din înzestrarea instituțiilor de apărare, ordine publică și securitate națională, cu încadrarea în drepturile de rulaș sau, după caz, de combustibil stabilite prin normative proprii, la decontarea cheltuielilor de transport sau la acordarea contravalorii transportului sub forma unei sume forfetare, în următoarele situații: (...)

h) la deplasarea zilnică de la domiciliu sau reședință la locul de muncă și de la locul de muncă la domiciliu sau reședință, în limita a 70 km, pentru personalul militar și polițiștii mutați în interes de serviciu într-o altă localitate decât cea de domiciliu ori de reședință;

i) la deplasarea săptămânală de la domiciliu la locul de muncă și de la locul de muncă la domiciliu, pe o distanță cuprinsă între 71 și 300 km, pentru personalul militar și polițiștii mutați în interes de serviciu într-o altă localitate decât cea de domiciliu și care locuiesc împreună cu membrii de familie în localitatea pentru care solicită acordarea contravalorii transportului;

j) la deplasarea bilunară de la domiciliu la locul de muncă și de la locul de muncă la domiciliu, pe o distanță mai mare de 301 km, pentru personalul militar și polițiștii mutați în interes de serviciu într-o altă localitate decât cea de domiciliu și care locuiesc împreună cu membrii de familie în localitatea pentru care solicită acordarea contravalorii transportului.”

65. Potrivit art. 9 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022: „De drepturile prevăzute la alin. (1) lit. h)-j) beneficiază, în aceleași condiții, și personalul numit în prima funcție/transferat/chemat/rechemat în activitate într-o altă localitate decât cea de domiciliu ori de reședință.”

66. Față de conținutul normelor juridice anterior evocate reiese că în cauza de față au relevanță atât textele de lege ce reglementează statutul personalului civil, contractual, din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, cât și cele ce reglementează statutul polițiștilor.

67. Din perspectiva statutului polițiștilor se reține că unul dintre temeiurile de drept în baza căruia a fost adoptată Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 este art. 28 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 360/2002, referitor la decontarea cheltuielilor de transport pentru polițiști, text de lege care se regăsește în capitolul III „Drepturile, îndatoririle și restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți ale polițiștilor”, respectiv secțiunea 1 „Drepturile polițiștilor” din Legea nr. 360/2002 și care prevede: „Polițistul are dreptul la: (...) decontarea cheltuielilor de transport în cazul deplasării în interesul serviciului, mutării în alte localități și, o dată pe an, pentru efectuarea concediului de odihnă, precum și în alte situații, în condițiile stabilite prin hotărâre a Guvernului.”

68. Din perspectiva statutului personalului contractual se observă că în titlul III „Personalul contractual din autoritățile și instituțiile publice”, capitolul I „Prevederi generale aplicabile personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice” din Codul administrativ, la art. 538, regăsim prevederile generale aplicabile acestei categorii de personal care funcționează în cadrul autorităților și instituțiilor publice, în sensul că: „(1) Dispozițiile prezentului titlu se aplică personalului din cadrul autorităților și instituțiilor publice, încadrat în temeiul unui contract individual de muncă sau contract de management și al cărui rol este definit conform art. 541, denumit în continuare personal contractual. (2) Dispozițiile prezentului titlu se

completează cu prevederile Legii nr. 53/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și cu alte legi speciale care reglementează regimul aplicabil anumitor categorii de personal sau contractului de management, după caz. (3) Prin legi speciale se pot reglementa aspecte privind drepturi, îndatoriri și incompatibilități specifice, cadrul legal special al raporturilor de muncă și aspecte privind managementul carierei.”

69. Așadar, în raport cu dispozițiile legale mai sus enunțate, reiese că, în ceea ce privește personalul din cadrul autorităților și instituțiilor publice, încadrat în temeiul unui contract individual de muncă, cadrul normativ este reprezentat de prevederile art. 538 și următoarele din Codul administrativ, care se completează cu prevederile Codului muncii și cu alte legi speciale ce reglementează regimul aplicabil anumitor categorii de personal sau contractului de management, după caz.

70. Codul muncii reglementează aspecte referitoare la locul de muncă al personalului contractual, respectiv drepturile salariatului delegat sau detașat.

71. Astfel, dispozițiile art. 42 alin. (1) din Codul muncii prevăd că locul muncii poate fi modificat unilateral de către angajator prin delegarea sau detașarea salariatului într-un alt loc de muncă decât cel prevăzut în contractul individual de muncă.

72. Totodată, dispozițiile art. 44 alin. (2) din Codul muncii prevăd că salariatul delegat are dreptul la plata cheltuielilor de transport și cazare, precum și la o indemnizație de delegare, în condițiile prevăzute de lege sau de contractul colectiv de muncă aplicabil, iar prevederile art. 46 alin. (4) din același act normativ reglementează drepturile pentru salariatul detașat.

73. În concordanță cu aceste prevederi, potrivit art. 16 alin. (1) din același act normativ, contractul individual de muncă se încheie în baza consimțământului părților. Astfel, în vederea angajării, personalul cunoaște locul de muncă la încheierea contractului individual, aspect ce decurge din obligația de informare de către angajator a persoanei selectate pentru angajare, statuată de art. 17 alin. (2) din Codul muncii, în timp ce art. 41 alin. (1) și (2) din același cod dispun în sensul că: „(1) Contractul individual de muncă poate fi modificat numai prin acordul părților. (2) Cu titlu de excepție, modificarea unilaterală a contractului individual de muncă este posibilă numai în cazurile și în condițiile prevăzute de prezentul cod.”

74. Așadar, potrivit Codului muncii, raporturile de muncă ale personalului contractual sunt susceptibile de modificare prin delegare ori detașare, iar nu prin mutare în interesul serviciului ori numire în prima funcție, instituțiile juridice menționate fiind aplicabile și specifice unor statute profesionale distincte.

75. Revenind la condițiile de acordare a drepturilor de transport, se reține că art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 prevede categoriile de personal cărora li se aplică drepturile prevăzute de acest act normativ: „Prezenta hotărâre reglementează condițiile de acordare a drepturilor de transport, pe teritoriul național, ale personalului din instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională, prevăzute la art. 9 lit. d) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, la art. 28 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 17 din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.”

76. Conform reglementării legale cu relevanță în soluționarea sesizării de față, doar polițistul, care este funcționar public civil cu statut special, așa cum rezultă din prevederile art. 1 alin. (1) din Legea nr. 360/2002, este numit în prima funcție, potrivit art. 21 alin. (11) din actul normativ citat, în vreme ce personalul contractual nu este numit, ci este supus doar dispozițiilor din contractul individual de muncă încheiat prin acordul părților.

77. Noțiunea de „numire în funcție” este o noțiune specifică „funcției publice”, astfel cum rezultă din art. 371 alin. (1) din Codul administrativ, care prevede că „Funcționarul public este persoana numită, în condițiile legii, într-o funcție publică”; în antiteză, personalul contractual din sectorul bugetar, plătit din fonduri publice, este încadrat, și nu „numit”, pe o funcție de execuție, aspect ce reiese din cuprinsul art. 12 al Hotărârii Guvernului nr. 1.336/2022.

78. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 12 din Hotărârea Guvernului nr. 1.336/2022, „Persoanele care sunt încadrate pe o funcție de execuție cu grad/treaptă de debutant îndeplinesc atribuții specifice funcției, în scopul cunoașterii activității și a obiectivelor autorității sau instituției publice, precum și în scopul deprinderii abilităților specifice exercitării funcției.”

79. Prin urmare, având în vedere cadrul legal reținut anterior, în legătură cu întinderea sintagmei „personalul numit în prima funcție/transferat/chemat/rechemat în activitate într-o altă localitate decât cea de domiciliu ori de reședință”, utilizată în conținutul art. 9 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022, prin raportare la prevederile art. 2 lit. h) din același act normativ, o primă observație ce se impune în dezlegarea chestiunii de drept este în sensul că textul de lege în discuție, în mod evident, face trimitere la categoria personalului reprezentat de funcționarii publici numiți în funcție, iar nu la categoria personalului civil încadrat în baza unui contract individual de muncă.

80. Totodată, potrivit art. 21 alin. (11) și art. 27¹⁹ din Legea nr. 360/2002, doar polițiștii sunt numiți în prima funcție sau mutați în interesul serviciului, în vreme ce personalul contractual nu este numit, ci este supus acordului părților rezultat din contractul de muncă, și nici nu este mutat în interesul serviciului, ci, în conformitate cu dispozițiile Codului muncii, este detașat sau delegat.

81. O a doua observație referitoare la conținutul sintagmei „personalul numit în prima funcție/transferat/chemat/rechemat în activitate într-o altă localitate decât cea de domiciliu ori de reședință” este aceea că atât prevederile art. 9 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022, cât și cele ale art. 3 alin. (1) lit. a) din Normele metodologice aprobate prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 181/2022 fac referire la personalul „numit în prima funcție”, noțiune atașată, după cum s-a arătat, funcționarului public, iar nu personalului contractual.

82. Potrivit prevederilor art. 3 alin. (3) și (4) din Normele metodologice aprobate prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 181/2022, se observă că legiuitorul a avut în vedere, pentru personalul civil, ca acordarea drepturilor statuate de art. 9 alin. (1) lit. h), i) și j) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 să se facă doar în situațiile în care această categorie de personal este *transferată* sau *detașată*, bineînțeles, cu îndeplinirea celorlalte condiții legale obligatorii.

83. Astfel, dispozițiile art. 3 alin. (3) și (4) din Normele metodologice aprobate prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 181/2022, prevăd următoarele:

„(3) Aplicarea art. 9 alin. (1) lit. h) din hotărâre vizează personalul civil care se află, după caz, în una dintre următoarele situații:

a) este transferat într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau de reședință;

b) este detașat să îndeplinească funcții într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau de reședință.

(4) Aplicarea art. 9 alin. (1) lit. i) și j) din hotărâre vizează personalul civil care se află în una dintre situațiile prevăzute la alin. (3), analizate exclusiv în raport cu localitatea de domiciliu.”

84. În ceea ce privește Normele metodologice aprobate prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 181/2022, se observă că acestea sunt un act normativ cu valoare inferioară, dat în

legătură cu organizarea executării Hotărârii Guvernului nr. 1.198/2022, reținându-se, totodată, că el respectă cerințele impuse de art. 13 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, fiind corelat cu prevederile actului normativ de nivel superior cu care se află în conexiune.

85. Totodată, se observă că, deși, potrivit art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022, acest act normativ stabilește condițiile de acordare a drepturilor de transport, pe teritoriul național, ale „personalului din instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională, prevăzute la art. 9 lit. d) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, la art. 28 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 17 din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare”, totuși, folosirea în cuprinsul normei a sintagmei „personal din instituțiile”, în mod generic, nu este de natură să conducă la concluzia că aceste dispoziții se aplică automat, în orice situație, fără a fi necesară o coroborare cu prevederile legii în baza căreia a fost adoptată respectiva hotărâre a Guvernului, în condițiile în care aceasta din urmă este un act normativ cu putere juridică inferioară legii, dat în aplicarea acesteia și, prin urmare, se aplică odată cu legea în executarea căreia a fost emis.

86. În consecință, nu se poate reține că dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 1.198/2022, act normativ cu valoare inferioară, dat în legătură cu organizarea executării Legii nr. 360/2002, ar avea caracter autonom, propriu, care să permită aplicarea lor directă și nemijlocită, independent de prevederile legii, ci ele trebuie să fie interpretate în corelare cu dispozițiile actului normativ de nivel superior, precum și cu dispozițiile generale care reglementează contractul individual de muncă, prevăzute de Codul muncii, acte normative la care s-a făcut referire anterior și care vin în completarea actului normativ în discuție.

87. Prin urmare, dispozițiile art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 circumscriu doar vocația categoriei personalului civil din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, încadrat în baza unui contract individual de muncă, de a beneficia de prevederile art. 28 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 360/2002, și numai pentru ipotezele și cu respectarea condițiilor impuse de prevederile celei dintâi și de actele normative cu forță juridică superioară în baza și executarea cărora hotărârea Guvernului a fost adoptată.

88. Premisele tratamentului distinct și diferența de situație juridică dintre cele două categorii de personal mai sus menționate au o bază obiectivă, rezultând din însuși conținutul coroborat al normelor legale în discuție.

89. Prin urmare, concluzia care se impune este în sensul că personalul civil care își desfășoară activitatea în cadrul Ministerului Afacerilor Interne în baza unui contract individual de muncă, având domiciliul în altă localitate la momentul angajării, nu se încadrează în noțiunea de personal „numit în prima funcție/transferat/chemat/rechemat în activitate într-o altă localitate decât cea de domiciliu ori de reședință”, „mutat în interes de serviciu”.

90. Această concluzie este întărită de soluția legislativă oferită de legiuitor prin inserarea ulterioară a alin. (62) în cadrul art. 9 din cuprinsul Hotărârii Guvernului nr. 1.198/2022, dispoziții care indică, în mod distinct, situațiile și condițiile în care se acordă drepturile de transport prevăzute de art. 9 alin. (1) lit. h)-j) din același act normativ pentru personalul civil din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

91. Se constată că pentru perioada care face obiectul analizei de față este aplicabilă Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 atât

în forma sa inițială, așa cum a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 985 din 11 octombrie 2022, cât și în forma modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 538/2024 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.198/2022 privind drepturile de transport, pe teritoriul național, ale personalului din instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională (*Hotărârea Guvernului nr. 538/2024*), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 28 mai 2024, în vigoare din 12 iulie 2024.

92. Potrivit art. I al Hotărârii Guvernului nr. 538/2024: „*Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 privind drepturile de transport, pe teritoriul național, ale personalului din instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 985 din 11 octombrie 2022, cu completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează: (...)*”

8. La articolul 9, după alineatul (61) se introduce un nou alineat, alin. (62), cu următorul cuprins:

«(62) Prevederile alin. (1) lit. h)-j), alin. (5) și ale alin. (61) se aplică, în aceleași condiții, personalului civil transferat într-o altă localitate decât cea de domiciliu ori reședință, precum și personalului civil detașat să îndeplinească funcții într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau reședință.»

93. Așadar, relevant pentru dezlegarea chestiunii de drept supuse examinării de față este faptul că, în chiar cuprinsul Hotărârii Guvernului nr. 1.198/2022, cu modificările și completările ulterioare — forma în vigoare din 12 iulie 2024 —, în mod expres, legiuitorul face distincție între condițiile ce trebuie îndeplinite pentru acordarea drepturilor cuvenite polițiștilor și cadrelor militare și cele care trebuie îndeplinite de personalul civil din cadrul Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Român de Informații, Serviciului de Informații Externe, Serviciului de Protecție și Pază, Serviciului de Telecomunicații Speciale și Ministerului Justiției.

94. Astfel, ulterior modificării intervenite, din interpretarea literală și sistematică a conținutului Hotărârii Guvernului nr. 1.198/2022 reiese că, deși, potrivit prevederilor art. 2 lit. h), personalul civil este enumerat alături de personalul militar în activitate și polițiști, totuși, legiuitorul a folosit în mod expres sintagma de „personal civil” atunci când s-a referit la drepturile conferite acestei categorii distincte de personal.

95. Cele două noțiuni cu care operează alin. (62) al art. 9 din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022, respectiv *transferul* și *detașarea*, sunt prevăzute de Codul muncii, care este aplicabil, ca normă generală, personalului civil contractual din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, încadrat în baza contractului individual de muncă.

96. În schimb, așa cum s-a reținut anterior, noțiunile de „numit în prima funcție/transferat/chemat/rechemat în activitate într-o altă localitate decât cea de domiciliu ori de reședință” și „mutat în interes de serviciu” sunt noțiuni specifice funcției publice, astfel cum rezultă din art. 371 alin. (1) din Codul administrativ și art. 9 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022.

97. Prin urmare, într-o interpretare teleologică și sistematică a prevederilor legale anterior expuse, concluzia care se impune este aceea că, atât în forma anterioară, cât și în cea ulterioară modificărilor și completărilor aduse prin art. I al Hotărârii Guvernului nr. 538/2024, personalul civil din cadrul Ministerului Afacerilor Interne la care face referire art. 2 lit. h) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 beneficiază de drepturile prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. h)-j) din același act normativ, doar în situațiile și cu respectarea condițiilor impuse de art. 3 alin. (3) și (4) din Normele metodologice aprobate prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 181/2022, respectiv în ipoteza transferului într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau reședință, precum și în cea a detașării pentru îndeplinirea funcțiilor într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau de reședință.

98. Pentru considerentele arătate, în temeiul dispozițiilor art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 și ale art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel Timișoara — Secția litigii de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 948/115/2023, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 9 alin. (1) lit. h)-j) și alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 privind drepturile de transport, pe teritoriul național, ale personalului din instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională, cu modificările și completările ulterioare, raportate la dispozițiile art. 3 alin. (3) și (4) din Normele metodologice de aplicare la nivelul Ministerului Afacerilor Interne a Hotărârii Guvernului nr. 1.198/2022 privind drepturile de transport, pe teritoriul național, ale personalului din instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională, aprobate prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 181/2022, cu modificările și completările ulterioare, personalul civil care își desfășoară activitatea în cadrul Ministerului Afacerilor Interne în baza unui contract individual de muncă, având domiciliul în altă localitate la momentul angajării, nu se încadrează în noțiunea de personal „numit în prima funcție/transferat/chemat/rechemat în activitate într-o altă localitate decât cea de domiciliu ori de reședință”/„mutat în interes de serviciu”.

Personalul civil din cadrul Ministerului Afacerilor Interne care își desfășoară activitatea în baza unui contract individual de muncă, la care face referire art. 2 lit. h) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022, cu modificările și completările ulterioare, beneficiază de drepturile prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. h)-j) din același act normativ, doar în situația transferului într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau de reședință și în situația detașării pentru îndeplinirea funcțiilor într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau de reședință.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 18 noiembrie 2024.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Mihaela Lorena Repana

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

